

Door Weer en Wind

Wintertoppers

Fotoreportage
Spitsbergen

Meer Natuur
in je Tuin

Vierdaagse
Luxemburg

**4 seizoenen
4 maal puur genieten**
zaaien stekken kweken

Kweektunnel

Culti'Abris™ Luxe

**Vanaf
€ 799**

TOPKWALITEIT

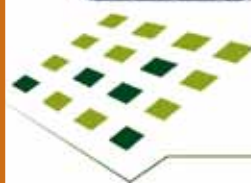
- 3 m x 4 m x H 2,4 m € 799
- 3 m x 6 m x H 2,4 m € 999

Word fan &
krijg de primeurs
facebook.com/ACDserres

ACD
Zwaikomstraat 22
8800 Roeselare
tel. 051/24 25 26
www.acd-serres.be
info@acd.be

Dé specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ♦ Wij verstrekken deskundig advies
- ♦ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ♦ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ♦ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN
DUURZAAM BOUWEN

Algemene Bouwonderneming

Erik DEBAL

B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

erikdebalbvba@skynet.be
www.debalerik.be

Toasten op een vitale zestiger!

Winter, een doods seizoen hoor ik je zeggen? Neem, zoals de natuur nu doet, een pauze en mijmer mee met Brigitte om in elk seizoen de betovering te ontdekken.

Tussen oud en nieuw verlangen, blijf ik even hangen

*Januari siert de kale takken toverhazelaar met
goudgele lintjes bloem.*

*Februari bengelt groengele katjes hazelaar in een
wolkje gezoem.*

*Maart wiegt sneeuwkllokjes luchthartig boven een
dekbedje sneeuw, ze houden hun mutsje op.*

*April sprint de bloesems open, een pastellen zee van
geplopte knop.*

*Mei vult het licht met subtiele sluiering van groen
en bezwangert de lucht met geluid.*

*Juni zaait met rozenblaadjes, kamperfoeliegeur en
bermen vol fluitenkruid.*

*Juli weet dat elke bloem een Boeddha is en schenkt
een ode aan de zon.*

*Augustus laaft lange vlindertongen in purperen of
rozerode nectarbronnen.*

*September strooit met royale hand bessen en bottels,
tot op het pad.*

*Oktober danst het licht doorheen het vallend gordijn
verkleurde blad.*

*November tovert intens geel van parelgras, droomt
nog even dat het zomer was.*

*December sluit af met kristallen rijm en opent met
een snuifje sterrengeheim.*

Brigitte

We zien al uit naar alle onbekende natuurbetovering die 'gefixeerd' werd en nog zal worden bij het wandelen doorheen de seizoenen in Mandelstreke. Je weet wel, de Natuurfotowedstrijd die nog steeds loopt voor 60 jaar Mandelstreke.

Dat er verrassende natuur dichtbij opnieuw mogelijk wordt, hebben we tot onze grote verbazing gemerkt tijdens de Nacht van de Kleiputten.

Onze nachtcamera heeft er onvermoed nachtlevens kunnen vastleggen, wat we jullie zeker niet willen onthouden tijdens de ledenvergadering met nieuwjaarsdrink op 24 januari.

We willen die avond ook gebruiken om een stukje van onze rijke afdelingshistorie te laten zien. Eric Blancke laat ons door het oog van zijn camera meekijken naar boeiend leven in de Warandeputten.

Maar we reserveren zeker voldoende tijd voor een terugblik op 2013. En niet in het minst om een toast uit te brengen op jullie gezondheid en op Mandelstreke, een sterk merk sinds 1954!

Piet Desmet

Een cadeautip... waarom niet eens een Natuurpuntlidmaatschap?

Het jaar zit er bijna op: tijd voor de vernieuwing van je lidmaatschap. In zoverre dat dit al niet gebeurd is, eventueel via domiciliëring. Dat blijft onveranderd op €24 voor het ganse gezin. Meteen ook jouw bijdrage om planten, dieren en hun natuurlijke leefplaats in Vlaanderen voor nu en in de toekomst te beschermen. Want daar staat Natuurpunt voor.

Je kan familie en vrienden ook verrassen door een lidmaatschap cadeau te doen. Je betaalt hun lidgeld, zij krijgen een welkomstpakket samen met nog andere ledenvoordelen. Ga eens neuzen op www.natuurpunt.be/cadeau, regel een lidmaatschap en misschien win je er zelfs een natuurreis naar Spanje mee.

Inhoud

Toasten op een vitale zestiger!	pag. 3
<u>Aankondigingen:</u>	
Wilde dieren in Europa	pag. 4
Nestkasttimmeractie	pag. 4
Dagexcursie naar de Oostkustpolder	pag. 5
Isoleren voor meer natuur	pag. 5
Varen naar Spitsbergen	pag. 6
4-daagse naar Zuid-Luxemburg	pag. 7
Uitnodiging Nieuwjaarsreceptie	pag. 8
Excursie wintertoppers	pag. 8
Fotowedstrijd Mandelstreke	pag. 9
Het grote vogeltelweekend.....	pag. 9
Dagexcursie naar de Oosterschelde	pag. 10
Gezocht: Vroege padden na hun winterdip	pag. 10
<u>Kleiputtennieuws</u>	
Dag van de natuur	pag. 11

<u>Activiteitenkalenders</u>	pag. 12
Cursus "Meer natuur in je tuin"	pag. 13
<u>Natuursprokkels</u>	
De staartmees.....	pag. 15
Rond de voedertafel bij Ludo Mommerency	pag. 16
Tijftjaf.....	pag. 18
Pionier Luc Houtsaeger over Mandelstreke	pag. 19
<u>Voorbij activiteiten</u>	
Nacht van de Kleiputten.....	pag. 20
Fotoverslagje najaarstrek.....	pag. 20
<u>Close-up:</u>	
Klimop.....	pag. 21
Waarnemingen	pag. 22
Personalia	pag. 22
Colofon	pag. 22

WOLF, BEER, LYNX

in Rumbekke

Za. 7 december 2013
Zaal De Zilverlink
Meensestwg. 412

 Zaal open om 19u.
Voorstelling stipt om 19u.30

 Inkom: 2 euro

Wilde dieren in Europa

Gastpreker :
Jan Kelchtermans

Ingericht door

natuurpunt mandelstreke
Kern De Reiger

Website : www.natuurpunt.be/mandelstreke

28 december Kersttractaat op een nestkasttimmeractie

Nu al voor de vijftiende keer gaan we tussen oud en nieuw met veel gedreun uit de bol! Het mag al de dag van de onnozele (=onschuldige) kinderen zijn, kinderen zijn er samen met hun ouders/grootouders zeker ook welkom. Onze voorraden van nestkasten moeten weer maar eens aangevuld worden: een ideale gelegenheid om die namiddag je eigen klopp- en schildervaardigheden bij te spijkeren of aan je (klein)kinderen door te geven.

Alle voorbereidend werk, o.a. de planken op maat verzagen, afschuinen, boren, brandmerken met het Natuurpuntlogo, werd vooraf gedaan door nestkastman Ludo. Jullie staan dus tenvolle in de assemblagelijijn of 'spuitcabine' met finaal de productcontrole...

Reken maar dat we voor iedereen een passend opwarmer-tje en een zelfgebakken zoet hapje voorzien! Die 'slagwerk'actie gaat weer door in de ruime loods bij firma Debal. Vergeet je hamer, tang en voor wie daar last zou van hebben, oordopjes niet. Wie aan het werk gaat rond de schildertafels: denk aan een oude jas om je tegen spatten van de milieuvriendelijke houtbeits te beschermen. Voor passende handschoenen kijken wij uit.

Medewerkers kunnen een afgewerkt en gebeitst kastje naar keuze (met een infoblad voor ophangen, reinigen, ...) meekrijgen aan € 6 (=ledenprijs voor een zelfbouw-pakket).

Wanneer?

Zaterdag 28 december vanaf 13u30. We willen opruimen rond 16u00.

Waar?

Bouwonderneming Debal, Verbrandhofstraat 130 Roesselare. Je herkent het wel aan de natuurpuntvlaggen. Ruime parkeergelegenheid is er op het terrein zelf.

Meebrengen?

Voldoende warme kledij, eventueel oordopjes. Timmerars nemen best een hamer en tang mee

15 December 2013 Dagexcursie naar de Oostkustpolders: ganzen en andere overwinteraars

Wist je dat we in West-Vlaanderen een aantal internationaal erkende gebieden hebben die zeer belangrijk zijn voor de natuur? Zo is er de Ramsar-conventie die wetlands (waterrijke gebieden) beschermt. In onze provincie vallen hieronder sinds 1986: het Zwin en de IJzerbroeken. Grote delen van de oostkustpolders zouden eigenlijk ook die bescherming moeten kunnen krijgen, meer bepaald een betere graslandbescherming. Dit vraagt Eckhart Kuijken die al meer dan 60 jaar wintertellingen doet van de ganzen in de oostkustpolders. De reden is dat regelmatig meer dan 1% van de wereldpopulatie van de Kleine rietgans hier verblijft. In 2001, onder Vera Dua, was de aanvraagprocedure hiervoor gestart maar werd nooit doorgevoerd.

De Uitkerkse Polder en de polders rond Damme zijn gelukkig wel opgenomen als vogelrichtlijngebied in de Europese Natura 2000-gebieden ter bescherming van de biodiversiteit. Zo is dit jaar een 3e Europees Life-project gestart voor het herstel van zilte graslanden. Het betreft 4 deelgebieden: Uitkerkse polder, Zwaanhoek, Ter Doest en polders van Koolkerke tot Lapscheure.

Zondag 15 december kun je met eigen ogen vaststellen dat dit gebied meer dan het beschermen waard is! De praktische gegevens voor deze excursie vind je terug in onze activiteitenkalender.

Isoleren voor meer natuur

Zijn jouw spouwmuren, dak of zoldervloeren nog niet geïsoleerd? Met na-isolatie kan je in een bestaande woning heel wat energie en geld uitsparen. Je wooncomfort zal er bovendien op vooruit gaan, en door een verlaging van je CO₂-uitstoot draag je bij aan het tegengaan van de klimaatopwarming.

Op deze infoavond krijg je een zicht op de materialen, voordelen en kost van woningsisolatie. WT Isolatie, een partner die Natuurpunt met zorg uitkiest, geeft je de hele avond lang concreet antwoord op jouw vragen.

Voordeel voor jou, én voor de natuur

Niet alleen voor de natuur, maar ook voor Natuurpuntleden is er een voordeel aan verbonden: een korting van 1,5 euro per te isoleren vierkante meter. Bovendien schenkt WT Isolatie per vierkante meter ook 2 euro aan Natuurpunt voor de aankoop van nieuwe natuur.

**Schrijf je nu in op www.natuurpunt.be/wtisolatie
of via petra.beeckx@natuurpunt.be.
Vermeld je naam, de datum en de locatie.
Deelnemen is GRATIS,
maar de plaatsen zijn beperkt.**

De infoavond gaat door op **woe 12 februari 2014** in het **Parochiaal centrum Meersenhuis (grote zaal), Oostmeers 3, 8000 Brugge**.

Meer info via **Petra Beeckx** op **0490-58 81 22**

• 19u30	welkom
• 20u00 - 20u15	intro Natuurpunt
• 20u15 - 21u00	energie- en isolatieadvies: spouwmuren
• 21u15 - 22u00	energie- en isolatieadvies: dak & zoldervloeren
• 22u30	einde

Varen naar Spitsbergen: reisverslag naar een unieke arctische wildernis!

Op zijn derde zoektocht in 1596 naar een noordoostelijke doorvaart richting China botste de Nederlandse koopman-ontdekkingsreiziger Willem Barentsz rond 80°NB op een bergachtige landmassa, die hij Het Nieuwe Land noemde, later omgedoopt tot Spitsbergen vanwege de opvallend hoge pieken. Voor die doorvaart werd hij geadviseerd door de uit Dranouter afkomstige dominee/cartograaf Pieter Platevoet, later verlatijnst tot Petrus Plancius. Er was echter geen doorkomen aan, de expeditie viel uiteen en Barentsz exploreerde dan maar de zeeën tussen Spitsbergen en Nova Zembla, nu bekend als de Barentszzee. Ze bereikten de noordkust van Nova Zembla maar raakten er opgesloten in het pakijs. Met het scheepswrakhout bouwden ze een huis waarin de 17 opvarenden de winter doormaakten. In de lente vertrokken ze met een zelfgebouwde sloep weer naar het zuiden. Dat lukte, maar Barentsz en 4 kompanen overleefden de zeiltocht naar Nederland niet meer.

In hun kielzog kwamen walvisvaarders hun geluk beproeven rond de rijke walvisgebieden in de buurt van de archipel Svalbard, waar Spitsbergen als grootste eiland deel van uitmaakt. De aanpak was zo grootschalig dat het gebied leeggevist raakte. Ook de grote kolonies walrussen moesten er omwille van hun blubber (o.a. voor lampolie) aan geloven. De vele immense knekelhoven bij de vetsmelterijen zijn daar nu nog de trieste stille getuigen van.

Bijna dertig Vlamingen kregen dit voorjaar de kans om vanaf Hansweert (NL) met Oceanwide Expeditions de overtocht naar Spitsbergen te maken. We vaarden met de Ortelius, een voormalige Russische ijsbreker. De naam verwijst naar de Antwerpenaar Abraham (H)ortels. Hij was na Mercator de grootste geograaf in de 16de eeuw, en uitvinder van de moderne atlas. Samen met de Plancius, hun tweede expeditiechip, dat eveneens Hansweert als thuishaven heeft, organiseert Oceanwide Expeditions jaarlijks tochten naar zowel Antarctica als de Noordelijke IJszee. Laat daar geen twijfel over bestaan: de omstandigheden aan boord zijn geenszins te vergelijken met wat de pioniers moesten doormaken, maar toch vormt zo'n tocht naar de immense noordelijkste koude wildernis een heel aparte en uniek belevenis.

Tijdens de overvaart, goed voor talloze dolfinen en dwergvinvissen, meerde we even in Aberdeen aan om extra passagiers op te pikken. Rond Shetland deden we in zodiacs 2 prachtige vogelparadijzen aan: Fair Island en Mousa. Vanaf dan verlieten we de gebruikelijke scheepvaartroutes en meteen ook enige menselijke activiteit. Na een mistige landing op Jan Mayen, vergaapten we ons tijdens een voettocht aan de magie van dit vulkanisch eiland. Daarbij de herrie rond de grote vogelkolonies en de bleke getuigen van een eeuwenoude walvisnederzetting. Verder noordwaarts baande de Ortelius zich een moeizame weg doorheen het pakijs ten oosten van Groenland, hét leefgebied van kleine alken, jagersoorten, ivoormeeuwen, ringel-, zadel-, baardrobber, ijsberen en Groenlandse walvis. Weer op open zee was het uitkijken naar de 'blows' van andere grote walvissoorten, tot we de westkust van Spitsbergen bereikten. De zodiactocht tussen de snuivende en proestende walrussen werd er een om nooit meer te vergeten. In Longyearbyen, 's werelds meest noordelijk gelegen stadje, verbleven we met de 'Vlaamse bende' nog 5 dagen: ruimschoots gelegenheid om met vaste voet – hoewel op ontdooiende permafrost niet altijd even evident – in de buurt van de broedgebieden te komen van koningseidereenden, kleine rietganzen en -alken, rosse franjepoten, paarse strandlopers, Noordse stern en waar ook poolvossen nooit ver weg zijn.

Wil je koude rillingen krijgen en dit ook eens mee beleven?

Op vrijdag 21 februari geven enkele poolreizigers van Mandelstreke een foto- en filmreportage over de reis naar deze unieke arctische wildernis.

Welkom vanaf 19u, de voorstelling start om 19u30.

Plaats: De Zilverlink, Meense steenweg 412 Roeselare. Inkom €2

4-daagse naar Zuid-Luxemburg: 29 mei – 1 juli 2014

Iedereen die mee was op de 4-daagse naar Z-Parijs houdt er mooie herinneringen en waarnemingen aan over! Maar we kijken vooruit en begin juli werd het zuiden van het Groot Hertogdom Luxemburg door Koen, Wim en mezelf geprospecteerd: super! Meer dan 12 soorten orchideeën, grote weerschijnvlinder, grote ijsvogelvlinder, moerasparelmoervlinder, zwarte en rode wouw, woudaap, grote karekiet, grauwe klauwier en roodborsttapuit ... en dus weet je dat een super-vierdaagse zich aanbiedt!

Toch wel merkwaardig omdat we wandelen in natuurgebieden die postontginningssites van ijzererts zijn: ijzererts werd er op de grens met Frankrijk, tot in de jaren 60 van vorige eeuw grootschalig ontgonnen. Het droge en schrale milieu is er in relatief korte tijd geëvolueerd tot een waar plantenparadijs! Op de ontginningstijlrand kan eventueel ook oehoe te zien zijn. Andere ontginningengebieden, nu van grind, bevinden zich langs de Moezel, in het zuidoosten van Luxemburg: hét wetland van Luxemburg met bijvoorbeeld 5 koppels broedende woudaap en grote karekiet!

Twee landschapswandelingen sluiten het aanbod af: het eerste ligt ten noorden van de grindontginning tussen de wijngaarden met mooie schrale orchideerijke graslandjes en een natuurontwikkelingsproject waarbij de rivier de Alzette opnieuw een meanderende en uitwaaiende rivier wordt.

Ondanks het postindustriële en stedelijke landschap waarin de natuurgebieden liggen, ontdekken we tijdens de wandelingen meestal een wijds en open natuurlijk landschap.

Concreet :

- Vertrek: donderdagmorgen 29 mei 2014 – vertrek zondagmiddag 1 juni
- We overnachten in een modern scoutsheem in Luxemburgstad: daar kan gekookt worden, maar een restaurantbezoek is ook gepland – zo drukken we de deelnameprijs.
- Er zijn 6 wandelingen voorzien.
- Er is plaats voor 20 personen.
- Geschatte kostprijs: 230 euro
- Extra info: www.emwelt.lu en www.centresnatureetforêt.lu
- Inschrijven via voorschot (50 euro tegen 28 februari 2014). Op die manier kunnen we tijdig onze busjes bestellen. Het saldo zouden we graag ontvangen tegen 15 april 2014.

Wim, Koen en Peter

Uitnodiging Nieuwjaarsreceptie Vrijdag 24 januari 2014 om 19u30 Zaal Silverlink - Meensesteenweg 412 - 8800 Rumbeke

Natuurpunt Mandelstreke nodigt graag al haar leden en sympathisanten uit om bij een glas en veggie- hapjes gezellig na te praten over het voorbije jaar en het nieuwe jaar 2014 geïnspireerd in te zetten.

Iedereen welkom, zowel zij die vrijblijvend eens willen komen kennismaken met de lokale werking als zij die zich verder wensen in te zetten in de vereniging.

Als verwelkoming krijg je een kort overzicht van de planning voor 2014 en een verslag van de werking van 2013, vooral via foto's van voorbije activiteiten. Je eigen foto's, genomen op één van deze activiteiten, kun je – graag tijdig - hiervoor doorgeven op fotoarchief@natuurpuntmandelstreke.be via www.wetransfer.com

Er wordt ruim tijd voorzien voor een losse babbel, maar ook bieden we de kans aan iedereen die een functie wil opnemen in het afdelingsbestuur. Men kan zich hiervoor melden bij het secretariaat op 050 347824 of secretaris@natuurpuntmandelstreke.be, of stelt zich de avond zelf nog kandidaat.

Dit jaar is terug de helft van het huidig bestuur uittredend: **Brigitte Crombez, Johan Plouvier, Koen Maes, Koen Vandepitte, Philippe Deprez, Willy De Ruyter.**

Deze gelegenheid grijpen we ook aan om een oproep te doen aan degenen die wensen mee te denken rond het milieu- en ruimtelijke orderingsbeleid in de gemeente, aan ledenwerving en promotie voor de vereniging te doen enz.

Als afsluiter van de avond focussen we op het 60-jarig bestaan van Mandelstreke. We tonen verrassende beelden uit de oude doos samen met de Roeselaarse cineast Erik Blancke.

Gelieve te verwittigen met hoeveel personen je zal aanwezig zijn, zodat we kunnen inschatten hoeveel hapjes we moeten voorzien.

Oei, het is weeral zo ver!

We denken aan het foto-jaarverslag 2013.

Heb je foto's van activiteiten van NP Mandelstreke of waar NP Mandelstreke heeft aan mee gewerkt, mail ze dan door naar fotoarchief@natuurpuntmandelstreke.be

De foto's kunnen worden gebruikt in Door Weer en Wind, in het fotojaaroverzicht of op de infostand die volledig herwerkt wordt. De foto's dienen van het bestandstype JPEG te zijn en een minimale resolutie te hebben van 3 Megapixels, niet gecomprimeerd en met een bestandsgrootte van minimaal 1MB. (lieft iets groter)

Is het bestand dat je wilt doorsturen groter dan 5MB, gebruik dan www.wetransfer.com

Eenvoudig te gebruiken tot bestand van 2GB (gratis).

Geen programma op je computer op te laden, enkel je foto's in te voeren, het e-mail adres van de bestemming en uw eigen e-mail adres, eventueel nog een opmerking en versturen.

Excursie Wintertoppers – 19 januari

We gaan deze dag op zoek naar zeldzame vogels die deze winter in onze provincie toegekomen zijn. De dag voordien wordt bepaald waar we precies naartoe gaan. Dit aan de hand van de Natuurpunt-site van de waarnemingen: recente zeldzaamheden. Wens je suggesties te doen om mee te bepalen waar we naartoe gaan? Stuur dan enkele dagen voordien een mailtje naar mij: johan.plouvier@gmail.com

Wordt het dit jaar pestvogel of frater, zwartkeellijster of zeearend, sneeuwgorst of sneeuwuil?

Johan Plouvier

Kom en ontdek het grootste Nationale Park van Nederland!

Ontdek de verrassende wereld van water, wind en getij. In de Oosterschelde leven mens en dier met het ritme van het getij. Eb en vloed maken dat het gebied er altijd anders uitziet.

In dit dynamische gebied vinden duizenden vogels ruimte om te eten, te rusten en te broeden. Bijzondere planten hebben onder water, in de bodem maar ook op de dijken en in de aangrenzende gebieden een plekje gevonden. Achter de dijken liggen karrevelden, inlagen en kreekgebieden als zichtbare herinneringen aan het leven van de Zeeuwen met de zee.

We vertrekken 's morgens vroeg om **08u00** op **zondag 16 februari 2014** in de Meiboomlaan vóór Roularta via carpooling (5€/km). Terug thuis omstreeks 19u00. Breng uw **verrekijker** (en eventueel **telescoop**) en een **picknick** mee. Stevige wandelschoenen zijn ok, laarzen moeten niet persé. Warme regendichte kledij wel.

Een greep uit de 44 gebieden die deel uitmaken van het natuurontwikkelingsplan Tureluur:

- Schelphoek bij Wolphaartsdijk aan het Veerse Meer
- Katse Plaat bij de Zandkreekdijk
- Goessche Sasinlaag en Zandkreek-zuid bij Wilhelminadorp
- Prunjepolder + Weevers- en Flauwersinlaag
- Koudekerkse en Bootsinlaag bij de Plompe Toren
- Eiland Neeltje Jans
- Verdrongen land van Zuid-Beveland

Het Grote Vogelweekend: Tel mee met Natuurpunt

Kop koffie op het aanrecht, alle ogen gericht op de voederplank en het notitieboekje in de aanslag. De winter is weer daar. Tijd om de hongerige tuinvogels te helpen met extra voedsel. Doe mee aan het Grote Vogelweekend van Natuurpunt. Tel op 1 en 2 februari samen met Natuurpunt de meesjes, musjes en lijsters in je tuin en geef je resultaten door. Surf nu al naar natuurpunt.be/tuinvogels en ontdek hoe je je tuin kan voorbereiden op de komst van de pimpelmees of de boomklever.

Succes! www.natuurpunt.be/tuinvogels

Voor acties van Natuurpunt Mandelstreke, zie www.natuurpuntmandelstreke.be

Voedertafel - vloergrootte: 300x400
op paal van 1,5m
leden €23 - niet-leden €25

Voederplank hangend- vloergrootte 300x400
leden €18 / niet-leden €20

Voederplank klein - vloergrootte 200x250
leden €9 / niet-leden €10

Voederruif
- met noten: leden €8/niet-leden €9
- zonder noten: leden €6/niet leden €7

FOTOWEDSTRIJD MANDELSTREKE

De wedstrijd loopt nu al 6 maand en we hebben al 2 seizoenen in beeld kunnen brengen. Nog de winter en een gedeelte van de lente te gaan.

De foto's kunnen tussen 01/02/2014 en 15/05/2014 opgeladen worden via de email: fotowedstrijd@natuurpuntmandelstreke.be

Vanaf 01/01/2014 zal op onze website www.natuurpuntmandelstreke.be het inschrijvingsformulier beschikbaar zijn.

Lees aandachtig het wedstrijdreglement en de inschrijvingsinstructies.

Hopelijk krijgen we nog veel moois voor de lens.

Gezocht: vroege padden na hun winterdip

In het voorjaar trekken amfibieën van hun winterslaapplaats naar een poel om er zich voort te planten. Daarvoor moeten ze heel vaak een straat oversteken, en hierbij vallen er ieder jaar héél wat slachtoffers.

De amfibieënwerkgroep probeert het aantal slachtoffers naar beneden te halen door enerzijds de mensen attent te maken dat er amfibieën deze trektocht doen, en anderzijds door het opzetten, en controleren van paddenoversteekplaatsen op diverse plaatsen in Roeselare.

De amfibieënwerkgroep is samengesteld uit vrijwilligers die amfibieën een warm hart toedragen, bijgestaan met deskundige hulp door heel wat medewerkers van Natuurpunt Mandelstreke. Vanaf 2010 kunnen we voor het inrichten van paddenoversteekplaatsen ook beroep doen op medewerking van het 't West-Vlaamse Hart, in het kader van acties voor behoud van biodiversiteit.

Meestal ontwaken de padden, kikkers en salamanders ergens half februari en moeten we dus zorgen dat tegen die tijd de netten geplaatst zijn en de controles gestart worden. Maar vorstweer kan dit gevoelig in de war sturen. Een exacte "paddenagenda" kunnen we dus nooit voorspellen.

Om hierrond geen twijfel te laten bestaan, proberen we alle vroegere medewerkers tijdig via mail of per brief te verwittigen voor een korte voorafgaande startvergadering. Ook nieuwe medewerkers zijn hier van harte welkom !

Op de startvergadering leggen we uit hoe de amfibieënwerkgroep te werk gaat, wanneer de paddenoversteekplaatsen worden ingericht, hoe de tellingen gebeuren, we maken een verdeling van de telgebieden en we spreken een timing af voor de overzetacties.

Dit maken we ook bekend op de website van de stad Roeselare, www.roeselare.be, en op de website van Natuurpunt: www.natuurpunt.be/mandelstreke

Zie je het zitten om wekelijks wat tijd te spenderen aan het overzetten en tellen van padden, weet jij zelf een plaats waar er veel padden de baan oversteken en er veel slachtoffers vallen, kan jij je vrijmaken om de paddenoversteekplaatsen mee in te richten, doe je samen met klas/ schoolkameraden een actie, laat ons zeker iets weten en je bent hierbij alvast uitgenodigd om naar de startvergadering te komen.

De startvergadering voor de amfibieëntrek vindt plaats op **dinsdag 14 januari 2014 om 19 uur** in het **Achterhuis, 's Gravenstraat 14** te Roeselare.

Meer informatie kan je krijgen op milieu@roeselare.be

© Johan D'haenen

Dag van de Natuur: weer een schot in de roos!

Zeker met 80 waren ze, terwijl ze zich zo lang mogelijk schuilden, geholpen door de dekking die mist hen bood. We hebben het over de opvliegende wintertalingen wanneer de werkvrijwilligers op het schiereiland in het reservaat opdoken. Een krijgsende waterral liet zich vanuit het dichte riet nog even horen, maar die werd gauw overstemd door bosmaaiers en kettingzagen om rietzones en wilgenstruwelen aan te pakken. Achter die gehelmde mannen werd het wegharken en slepen van wat tegen de vlakte ging, of soms uit het water moest gevist worden. Ruwweg telden we half zoveel werkvolk als talingen: die opkomst was op zijn minst weer een succes! En het weer vraag je je af? Behalve de uitvallende mist die even voor een milde douche zorgde, bleef het windstil en droog: meer moesten we niet hebben. Voor het 21ste jaar op rij dus weer maar eens prima meewerkende weergoden.

JNM-er Jan had nog maar net een eerste vinger naar een tak uitgestoken en bingo! Een gedroomde kans voor Martine om haar onvermoede EHBO-talenten en de verbandkist toch eens te kunnen uitproberen. Maar het bleef bij die ene doorn en wondje. Slijkmannen en met herfsttinten bijgeschilderde dames zakten wat later af naar de soep, een zoveelste gesmaakte creatie van Rita.

Wie in de buurt van het reservaat **De Kleiputten** komt, zal het verschil wel merken. Ondiepe waterpartijen die meer licht krijgen zijn al vanaf de kijkwand te zien. Een rondwandeling op het vrij toegankelijk pad brengt je langs de vele opgefroste kopjes van de knotwilgen, idem voor de opgehoogde takkenwallen. Na de middag kregen we assistentie van Amina, die dampend maar zonder zuchten boomstammetjes versleepte tot bij de reservaat-poort. Haar konden we met Vera's koffie en gebak geen plezier doen. Ze zou er overigens nauwelijks de kans toe gehad hebben: alle cakes waren in een mum van tijd soldaat gemaakt...

Geen misthoorn als afsluiter, wel een hartelijk dankje aan alle vrijwilligers, Natuurpunters, enthousiastelingen van de JNM, werkers achter de schermen en natuurlijk Amina met menner Luc. Laten we de winter na deze geslaagde plaatselijk 21ste Dag van de Natuur het reservaat nu maar weer inpalmen!

Ook in **Westrozebeke** vloog die Doe-Dag evenmin ongemerkt voorbij: veel handen uit de mouwen voor een echte bosaanplanting. Zelf waren we in er met een kleine delegatie bij in het toekomstige Polderbos. Tientallen gezinnen hielpen er meer dan de helft van de 5150 hazelaars, elzen en eiken te planten, wat in de zompige bodem vaak zwaar werken was. De gemeente Staden beloonde alle medewerkers met een gesmaakt warm tractaat.

In Hoogdele zakten ruim 250 ouders en kinderen af naar de Atlantahal voor de aanplant van hun geboortebomen, waar naast heel wat animatie ook een bord werd onthuld. Wegens de kletsnatte grond werd het planten op het terrein uitgesteld naar later. Veel jonge gezinnen hadden er echter voor gekozen hun geboorteboom in de tuin een ereplaats te geven.

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke	 Uitstap geschikt voor fotograferen	
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekkur	 Gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website
<http://www.natuurpuntmandelstreek.be/>

Do 5 december
 19:00-22:00
Gratis infoavond over elektrisch rijden
Noord-Zuid H.Verrieststr. 22
 Inschrijven op www.natuurpunt.be/EVparticulier ism EV-point

 Petra Beeckx
 0490 588122

Za 1 & Zo 2 febr. Vogelkijkdagen

meer info op pag. 9

Za 7 december
 19:30
Voorstelling: Grote roofdieren in Spanje
 Wolf, lynx en bruine beer
 inkomprijs €2
Zilverlink Meensestwg 412
meer info op pag. 4

 Willy De Ruyter
 Jan Kelchtermans

Wo 12 februari
 19:30-22:30
Gratis infoavond over isolatie van muren en dak
 Inschrijven op <http://www.natuurpunt.be/WTisolatie> ism WT-isolatie
Noord-Zuid H.Verrieststr. 22
meer info op pag. 5

 Petra Beeckx
 0490 588122

7-8 december
 09:00-17:00
Optiekbeurs bij Kite Optics
 + vogelkijkdagen in Hoge Dijken
Vlamingveld, Jabbeke

 Sights of nature
 050/315001

Zo 16 februari
 08:30
Daguitstap naar het Veerse Meer en Schouwen

meer info op pag. 10

 Philippe Deprez

Zo 15 december
 08:30-18:30
Daguitstap naar de Uitkerkse Polders en Oostkust

meer info op pag. 5

 Koen Vandepitte

Vr 21 februari
 19:30
Voorstelling: Noordelijke IJszee + Spitsbergen
Zilverlink Meensestwg 412
meer info op pag. 6

 Piet Desmet

Zo 22 december
 09:30-17:00
Vogelfestival in Damme: ganzen kijken
Stadhuis Damme
 met optiekbeurs, leden €4 – niet-leden €6

 Rudy Deplae
 050/375073

Do 13 maart
 19:00
Cursus: meer natuur in je tuin - vogels
zaal Rinus Beversearde-weg 29
 ism Velt Roeselare; leden €35 – niet-leden €50

 Wim Marichal
 NP Educatie

Za 28 december
 13:30- 16:30
9e Kerstnestkasttimmer-actie
Verbrandhof-str 130
meer info op pag. 4

 Piet Desmet

Zo 16 maart
 09:00-17:00
Daguitstap naar de Westkust

Di 14 januari 2014
 19:00
Startvergadering amfibieëntrek
Achterhuis 's Gravenstraat 14
meer info op pag. 10

 Martine Lakiere

Do 20 maart
 19:00
Cursus: meer natuur in je tuin - ecologische siertuin
zaal Rinus Beversearde-weg 29

 Laure Dekeerle
VELT

Zo 19 januari 2014
 08:30
Daguitstap "Wintertoppers"
 Op zoek naar opmerkelijke vogels in onze provincie
 ahv waarnemingen.be
meer info op pag. 8

 Johan Plouvier

Do 27 maart
 19:00
Cursus: meer natuur in je tuin - insecten
zaal Rinus Beversearde-weg 29

 Wim Marichal
NP Educatie

Vr 24 januari 2014
 19:30
nieuwjaarsreceptie + bestuursverkiezing
 Met beeldmateriaal van voorbije activiteiten
Zilverlink Meensestwg 412
meer info op pag. 8

 Piet Desmet

Do 3 april
 19:00
Cursus: meer natuur in je tuin - zoogdieren en amfibieën
zaal Rinus Beversearde-weg 29

 Wim Marichal
NP Educatie

Zo 11 mei
 05:00
Nettingstr
Vroegmorgenwandeling in **Jean-Pierre Vandamme**
domein Vierkaven
 ism kern De Reiger **Piet Desmet**

Do 29 mei tot zo 1 juni **4-daagse naar Zuid-Luxemburg**
meer info op pag. 7

Za 14 juni
 Cursus: meer natuur in je **Wim Marichal**
tuin - tuinbezoek bij NP-
en Velt-leden in Roeselare **NP Educatie**

 Natuurpunt “De Buizerd”

Werkdagen Mandelhoek **Jacqui Stragier**
051/304 731
zondag 15 en 22 december,
12 en 19 januari,
2, 9, 16 en 23 februari.
Broodjes en soep zijn voorzien voor de deelnemers. Iedereen is welkom.

 Velt

Maandag 3 februari - 19u30
“Natuurlijke maatregelen voor een sterke weerstand” door Dr. G. Verhelst

Meer dan 150 jaar geleden ontdekte Louis Pasteur dat micro-organismen aan de basis liggen van infectieziekten. Maar tegelijk wees hij ook op het belang van de bodem waarop een ziekteverwekkend virus, bacterie of schimmel valt. Want als onze lichaamseigen weerstand sterk is, dan kunnen we veel beter ziektekiemen afslaan dan wanneer wij een verzwakte afweer hebben.

Wat zijn de belangrijkste tips in leef- en eetgewoonten om over een sterke weerstand te beschikken en welke voedingssupplementen en kruiden bestaan er om zoveel mogelijk infecties af te slaan of - indien ze toch optreden - om deze zo mild mogelijk te laten verlopen? Dr. Geert Verhelst probeert daarop een helder antwoord te formuleren.

Waar: om 19u.30 in D.C. Ten Elsberge - bar
Inkom: 7 euro voor leden Velt / 12 euro voor niet-leden

Zaterdag 8 maart
“Snoeien van Kleinfruit & Fruitbomen” door André Houthoofd

Waar: 14 u, Groenestraat 525, 8800 Roeselare
Inkom: 3 euro voor leden Velt / 10 euro voor niet-leden

Aandacht !! Je bent pas ingeschreven als je ook betaald hebt. Dat is belangrijk bij beperkte deelname, dan geldt datum van inschrijving.

Kom jij ook?
Graag een telefoontje of mail naar Marleen, secr. Velt - R, op 051 20 18 00 of mdeforche@gmail.com
én overschrijven op de Velt-rek. BE89 9792 5497 2585, p.a. Pater Pirestraat 9, Roeselare.

Cursus “Meer natuur in je tuin”

In de natuurarme omgeving van Roeselare kun je de natuur zeer goed helpen door je tuin ecologisch in te richten. Een vlinderstruik planten maakt je tuin bijvoorbeeld populair bij veel soorten vlinders. Door het strooien van zonnebloempitten in de winter kun je genieten van groepjes vinken en kepen die driftig de pitten naar binnen spelen. Een kleine poel trekt al gauw groene kikkers, padden en salamanders aan. **Natuurpunt Mandelstreke** en **Velt** organiseren daarom samen een cursus “meer natuur in je tuin” in het voorjaar van 2014.

In vier theoretische lessen en 1 tuinenbezoekdag leer je op welke manier je tuin aantrekkelijk wordt voor vogels, vlinders en insecten, kleine zoogdieren en amfibieën.

Wanneer:

Les 1:	do. 13 maart	19u	Inleiding + Vogels in de tuin (Natuurpunt Educatie)
Les 2:	do. 20 maart	19u	Ecologische siertuin – de juiste plant op de juiste plaats (VELT)
Les 3:	do. 27 maart	19u	Insecten in de tuin (Natuurpunt Educatie)
Les 4:	do. 3 april	19u	Zoogdieren en amfibieën in de tuin (Natuurpunt Educatie)
Les 5:	za. 14 juni:	09u.	Tuinenbezoekdag bij Natuurpunt- en Velt-leden in Roeselare

Waar: De lessen gaan door in zaal Rinus Beverseardeweg 29, 8800 Roeselare (bij Ten Elsberge)

Inschrijving: 35 euro voor leden Velt of Natuurpunt - 50 euro voor niet-leden Velt of Natuurpunt (syllabus en één drankje per les inbegrepen.)
 Velt-leden schrijven in bij Velt Roeselare op rek. **BE89 9792 5497 2585** p.a. Pater Pirestraat 9, 8800 Roeselare
 Leden-NP bij Natuurpunt Mandelstreke op rek. **BE51 9799 6273 0762** p.a. Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Meer info bij:

Velt: Marleen Deforche, Diksmuidesteenweg 346, 8800 Roeselare - Tel: 051/20 18 00 - mdeforche@gmail.com
 Laure Dekeerle, Pater Pirestraat 9, 8800 Roeselare - Tel: 051/22 63 72 - lauredekeerle@myonline.be
Natuurpunt: Wim Marichal, Kraaiaard 22, 8800 Roeselare - Tel: 0476/30 77 62 - wim.marichal@telenet.be

ALLE GLASWERKEN

Dubbel glas "Solitherm®"

Getemperd glas "Soliver®"

Gelaagd glas "Dupliver®"

Inbraakwerend glas

Kogelwerend glas

Glazen deuren

Groene Herderstraat 18
8800 Roeselare – Rumbeke

Tel. (051) 26.85.00 – Fax (051)20.01.14

e-mail : admin@soliver.be

web-site : www.soliver.be

Showroom

Zonnebloemstraat 25 – 8800 Roeselare

Open woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag
en op afspraak

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
biogroenten en fruit, verse bereidingen,
een ruim aanbod vers brood en gebak,
en voor wie zelf aan de slag wil,
een volledig gamma biovoedingsproducten.

Ook voor biocosmetica en ecologische
schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare

www.origino.be, www.julienne.be

www.lochting.be

Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

OXFAM-WERELDWINKELS SO FAIR, SO GOOD

Noordstraat 156

ma t/m zat • 9u - 12u & 13u30 - 18u

tel-fax 051/20 88 56

Shanks
Making more from waste

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv

Regenbeekstraat 7C

8800 Roeselare

Tel 051 - 23 20 11

Fax 051 - 23 20 19

www.shanks.be

De Staartmees (Aegithalos caudatus)

Op 20 september 2012 fiets ik naar huis en hoor al van op een afstand dat een groep staartmezen mijn tuin aan het afstruinen zijn.

Hun onderhoudend gebabbel, een herhaald trillend tsirrrp en dan een hoog tzie tzie tzie, is voor mij een festijn. Net als de behendigheid en de snelheid waarmee ze zich door de tuin verplaatsen. Verder hebben ze een heel mooi jasje meegekregen. Ik sta even te genieten op mijn oprit, ze bezoeken stevast de meidoornen die daar staan, dat weet ik al van vorige septembermaanden.

Dat roept een aantal vragen bij me op, wat komen ze halen deze tijd van het jaar in mijn tuin? Wat eten ze eigenlijk? Hoeveel zijn er meestal in een troep, ik denk 10 tot 20, maar is dat zo? Op dat moment besluit ik om even te gaan grasduinen en meteen een artikel te wijden aan deze, niet zo zeldzame lokale schoonheid.

De staartmees is 13 tot 15 cm lang, waarvan 7 tot 9 cm staart, meteen een topprestatie, de vogel met de langste staart in onze contreien. Opvallend kleine spitse snavel, donkere pootjes, lichte onderdelen en witte kop met brede zwarte zijkruinstrepen die samenkomen op de donkere rug. De aanzet van de vleugels is roodbruin van kleur. Heel af en toe, vooral in de winter, wordt er in België een witkopstaartmees (ondersoort) waargenomen. Deze heeft een geheel witte kop. Het leefgebied van de witkopstaartmees ligt in Scandinavië en Oost-Europa.

Staartmezen zijn zeer sociale dieren. Vooral buiten het broedseizoen leven deze pingpongbal-met-staart-vogels in kleine groepen. Dwarrelend door twijgen en bomen roepen ze voortdurend naar elkaar. Blijft een lid van de groep ergens hangen, dan wordt er gewacht tot de achterblijver weer bij is. Vooral bij ringonderzoek

is dit opvallend: wordt één lid van de groep gevangen, dan wacht de rest van de groep tot de 'ongelukkige' weer losgelaten wordt, alvorens hun tocht te vervolgen. En de groep kan tot 60 leden rijk zijn.

Staartmezen maken zelf een prachtig bolvormig nest. Het is eivormig en gesloten, wordt niet zo hoog in heesters gemaakt. Het vliegpat van het nest zit opzij, het bouw materiaal is: mos, korstmoss en spinrag. Aan de buitenzijde is het gecamoufleerd door twijgen en stukjes bast. Ze broeden van eind maart tot mei, er komen 8 à 12 eieren in het nest.

Staartmezen verzamelen hun voedsel, dat bestaat uit insecten en rupsen, in struikgewas en bomen. Daarbij zijn ze in staat om ook de allerduinste twijgen af te zoeken. Hun geringe lichaamsgewicht helpt hen daarbij. Ook met eten zijn ze sociaal. Koolmezen verjagen elkaar van een vetbol, terwijl staartmezen soms met z'n zeven aan een vetstaaf hangen.

Wat kan je doen om deze leuke bende naar je tuin te lokken? Enkele dichte (stekel)struiken zoals hulst of meidoorn, loofbomen en vooral veel afwisseling tussen open gras en struikgewas voorzien de staartmees van een prima leefgebied. Het zijn standvogels, koude winters zijn een uitdaging om voldoende voedsel te vinden. Vetbollen zijn het lievelingskostje van staartmezen in de winter. Als echte zaadspecialisten peuten ze met hun kleine puntsnavel de zaden uit het vet. Ze gaan lichtjes achteruit in aantallen.

Brigitte Crombez

GRONDSTOFFEN
VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

Rond de voedertafel bij Ludo Momerency

Toegegeven: het is geen corvee om bij Ludo voor een klapke binnen te springen. Als hij huis is tenminste: het mankeert hem niet aan bezigheden, al is hij sinds ruim een jaar uit de actieve dienst. Zijn kleindochter Amber houdt hem vanmorgen binnen, waardoor Ludo zich niet in zijn atelier in de tuin kan terugtrekken. Ik schuif mee aan de keukentafel voor een babbel en een kom verse soep van gelegenheidsskok Ludo, waarvan enkel het water niet uit de eigen moestuin komt. Heerlijk!

Met evenveel smaak vertelt hij over Lac du Der waar hij en Ingrid er onlangs eind oktober bij waren toen het bestaand kraanvogelrecord verpulverd werd met 83000 vogels. Daar kon ik geen weerwerk tegen bieden. Vogelen ligt hem dus duidelijk, eerder dan er zijn roots op te zoeken in een vlakbij gelegen gelijknamig dorpje Montmorency-Beaufort. Want ooit moet er blauw bloed door de familieaderen gestroomd hebben. Maar, wist Ludo monkelend, dat zal wel al 7000 geleden zijn. Veel andere vogelrijke gebieden kent hij ondertussen ook, waarbij de broeken, oostkustpolders en Engeland duidelijk tot zijn favorieten behoren.

Hoe ben je eigenlijk bij Mandelstreek verzeild geraakt?

Ludo: Ik had al enige interesse voor natuur. Ik volgde graag natuurdocumentaires en verder las ik in het tijdschrift Grasduinen, maar met de natuur rond de deur had ik niet seffens voeling. Ooit had ik een foto in de buurt genomen van een uiltje. Die liet ik aan een werkmakker, Lieven Depoortere, zien. Hij wist te vertellen dat het om een steenuil ging en wist me te overhalen tot een wandeling in Noordschotebroek. Daar waren vogels echt life te zien, voor mij een nieuwe wereld die opening. Verder kreeg ik van hem enkele nummers van dit afdelingsblad in handen. Dat moet in 1985 geweest zijn: het hek was van de dam. Door dat steenuiltje, kan je wel zeggen, ben ik liefhebber geworden...

Heeft je lidmaatschap van NPMandelstreek enige invloed op je leven gehad?

Ludo: Vrij snel heb ik me in de groep opgenomen gevoeld, het 'sérieux' viel best mee. Overigens nooit gedacht dat ik met een wetenschapper, vb. Pol Ingelaere, ooit een hechte vriendschapsband zou krijgen: van op afstand gezien zijn we echte tegenpolen. Door aan uitstappen deel te nemen, heb ik nieuwe gebieden leren kennen. Daardoor groeide de goesting om zelf te gaan reizen en andere plaatsen te gaan verkennen, wat we met het gezin vroeger niet deden. Het klopt dus, lid worden heeft echt een draai aan ons leven gegeven.

Je werd actief in onze steenuilwerkgroep: ben je daar spontaan ingestapt?

Ludo: Na een lentevierdaagse sprak Pol me aan om te assisteren bij het bouwen van steenuilenkasten, die hij tot dan samen met Antoon Lefever maakte. Het duurde niet lang of ik hielp ook mee om de kasten in geschikte biotopen in Mandelstreek uit te zetten. Voor controle werden de werkgroepleden in ploegjes per sector ingedeeld. Ik werd gekoppeld aan Koen Vandepitte, ook een Hoogledenaar. De vonk sloeg over.

Met je komst is er binnen de werkgroep een nieuwe dynamiek ontstaan. Wanneer gebeurde dat juist?

Ludo: De eerste aanzet rond steenuilwerking kwam er door Wim Declercq, die een eigen onderzoekje naar de steenuilpopulatie rond Hoogdele gepubliceerd had. Pol nam die draad op en startte tegelijk met de bouw en het uitzetten van nestkasten, een 25-tal in 1995. Het jaar erop waren er al 60 uitgezet, en werd het meteen de officiële start van een werkgroep. Het aantal bakken nam toe tot een honderdtal, maar gaandeweg kwam sleet op de bakken en ook op de opvolging. Rond 2005 stelde ik Pol voor op de opvolging zelf te doen. Maar omdat dit tegelijk veel afspreken en samenzitten betekende – ik heb een hekel aan vergaderen – nam ik dan maar alle touwtjes in handen, dus ook het maakwerk en het herstel van de bakken.

Het valt op dat je de zaken graag grondig aanpakt: aard van het beestje?

Ludo: Een van mijn lijfspreuken is: bij Momerency gaat het om efficiëntie! Ik ben bijna 25 jaar meestergast geweest bij een busbouwer, waar het ging om kwaliteit én productie. Die gezonde mix is ook mijn motto. Ik wil geen perfectionist zijn, maar het moet in orde zijn, zoniet geeft dit ergernis. En dat het vooruit moet gaan, zoveel is duidelijk.

Ondertussen heb je behoorlijk wat expertise verworven rond het steenuilen: je hebt duidelijk niet stil gezeten.

Ludo: Om te beginnen wou ik weten hoe alle kasten erbij lagen. Dus ben ik maar met elk sectorteam afwisselend mee op stap gegaan, waardoor ik zicht kreeg op de ongeveer 100 kasten die we uitgezet hadden. Met Miguel, een beëdigd ringer, ringden we waar mogelijk de jonge uiltjes. Al vrij snel wou ik dat zelf kunnen, en sinds 2010 ben ik steen/kerkuilringer, wat een stuk vlotter werkt.

Condensproblemen in bezette bakken resulteerde soms in kletsnatte donsjongen, met alle nefaste gevolgen. Die problemen zijn van de baan nu we overal een ventilatiekap hebben voorzien. Idem voor het vlotter, goedkoper en duurzamer bouwen met een PVC-model. Dat hebben we uitvoerig, o.a. omwille van hoge binnentemperaturen, getest en goed bevonden in vergelijking met de houten bakken.

Op een internationaal symposium vernam ik over problemen in Tienen met steenmarters en steenuilen. Via een Franse site las ik over een marterveilige kast. Dan maar een aangepast prototype gebouwd. Die antimarterkasten zijn zeker welkom nu onze streek ook stilaan door steenmarters ingenomen wordt.

Onze steenuilwerking is elders lang onbekend gebleven. Daar is nu verandering in gekomen.

Ludo: Hoewel we de resultaten publiceerden en we dikwijls een oproep deden, bleef onze werking een grote blinde vlek op regionaal niveau. Via persoonlijke contacten is daar eindelijk verandering in gekomen, en ben ik dit jaar zelfs tot provinciale coördinator gebombardeerd. Daarnaast nooit gedacht dat ik op de eerste

gezamenlijke contactdag dit najaar in Mechelen de spits mocht afbijten met een bijdrage over die antimarterkast.

Met veel smaak je pittige verslagen in een plezante schalkse stijl, zelfs al gaat het over de onderzoeksresultaten, gelezen. Een geboren schrijver en organisator?

Ludo: Dat deed ik vroeger nooit, behalve de liefdesbrieven die ik tijdens mijn legerdienst naar Ingrid schreef. Stilaan begon ik al eens een excursieverslag in dit blad te schrijven, later bijdragen over de broedresultaten. Met 10 jaar werking, net na de 'overname' van de werking, zetten we een druk bijgewoonde 'Nacht van de Steenuil' op poten, waar ik ook infoborden voor heb samengesteld.

Koester je nog andere plannen nu je meer tijd hebt sedert je pensioen?

Ludo: Afhankelijk van het weer eens vaker naar vogels gaan zien of met Ingrid een fietstocht maken. Tot al eens meer op de kleinkinderen passen. Misschien volg ik ooit een cursus meubels restaureren. Voorlopig als herfst- en winterwerk heb ik genoeg om handen met het voorbereiden en maken van voedertafels en nestkasten. Ik voel me ondertussen thuis in Gits bij houthandel Carpentier, waar ik kosteloos alle platen eerst op maat kan verzagen! Via het dak van de auto verhuizen die stroken naar mijn atelier voor de volgende stappen.

Ik wil gerust tegen 2016 weer mijn schouders steken onder een Tweede Nacht van de Steenuil in Mandelstreek, want dan bestaan we 20 jaar. En voor een Steenuilke, een aangepast brouwsel, wil ik ook wel zorgen.

Ondertussen moeten dat al een pak brouwsels zijn die uit je handen rolden. Heb je daarbij ooit nare ervaringen gehad?

Ludo (die even de pink opsteekt): Vanaf het begin heb ik de teller niet precies bijgehouden, maar voor de afdeling leverde ik ondertussen meer dan 1500 stuks. Nestkasttimmeracties opvolgen, vooral voor meer delicate brouwsels als voedertafels, is een tijdrovende klus wanneer misbaksels weer 'verkoopbaar' moeten gemaakt worden. Daarom verzamel ik die liever thuis, waar ik met passende kalibers kan werken. Bij een gezamenlijke ledenactie beperk ik me daarom eerder tot het samen timmeren van meer eenvoudige nestkasten. Alle begrip natuurlijk voor onervaren timmerars en kinderen, die zo de kans krijgen ervaring op te doen.

De minst aangename was toen ik bij het zaagwerk een pinktop en -kootje serieus gekwetst heb, die gelukkig echter niet helemaal verloren raakte.

Maar Ludo heeft dit achter zich gelaten en blijft er voluit voor gaan. Ik ben onder de indruk van de vele werktekeningen die hij voor alle modellen heeft gemaakt. Hetzelfde voor de organisatie in zijn atelier, met zelf aangepaste werktafels en ander zelfmademateriaal waaronder een brandijzer met het Natuurpuntlogo en de frames om alles naadloos in elkaar te doen passen.

We hebben het dan nog niet eens gehad over zijn ruime moestuin die er piekfijn bij ligt. Naar de mooie siertuin steekt hij geen vinger uit: dit is Ingrids verdienste. Enkel ontfermt hij zich over de nu-stilaan-weer-gedekte-voedertafels. Maar ik hoed me ervoor vooral niet teveel te stoefen: op een onbewaakt moment kreeg ik al eens vaker een schalkse veeg uit de pan. Uitkijken met die kerel want op zijn tong is hij ook al niet gevallen. Van een manusje van alles gesproken...

Verslaggever Piet

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLÉDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

BVBA

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele

tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13

defieuwdruk@skynet.be

Tijftjaf

Op zondag 5 oktober werd ik gewekt door een vriendelijke radio-stem die een interview aankondigde met een 'vogelteller' en dit naar aanleiding van het Internationale vogeltelweekend. Daarop leende men het woord aan een superenthousiaste man uit Brugge. Hij vertelde dat hij de dag voordien vanuit zijn dakvenster in het stadscentrum maar liefst 166 lepelaars had zien overvliegen, rijen kolganzen in V-formaties, tientallen blauwe reigers en dat het niettemin een slechte dag was geweest in vergelijking met wat hij op andere dagen kon waarnemen. De reporter kreeg haast geen speld meer tussen de stortvloed aan ornithologische termen die hij over zich heen kreeg. Hij had duidelijk een gepassioneerd man aan de lijn. Een mens kreeg direct zin om uit zijn bed te wippen en naar de blauwe lucht te turen. Dat heb ik ook gedaan, maar het bleek bewolkt en stil buiten.

Later die dag maakten de wolken helemaal plaats voor een heldere en zelfs zonnige dag. Bijna voortdurend keek ik naar boven, maar mij werden geen lepelaars of blauwe reigers gegund. Alleen een groepje trekkende vinken vloog langs. Ik werd echter verblijd door de zang van een vogeltje dat mij al heel de nazomer met zijn aanwezigheid had verwend: een kwieke tijftjaf (*Phylloscopus collybita*) die, soms in het gezelschap van zijn wederhelft, graag de bomen en struiken afdwelt op zoek naar lekkers en vervolgens zijn dorst komt lessen in de tuinvijver. De tijftjaf trok zich van heel dat vogeltelweekend niets aan, want zeker tot half oktober bleef hij ter plekke en liet hij zich graag horen en zien.

Mijn eerste contact met de tijftjaf gebeurde op heel jonge leeftijd via een stripverhaal. Wie herinnert zich niet *De toornige tijftjaf* van Willy Vandersteen, waarin de auteur een opvallend politiek standpunt innam: hij steunde het verbod op de vogelvangst, in het begin van de jaren zeventig van vorige eeuw toen dit *Suske en Wiske*-album (nr.117) verscheen, een actueel en heikel thema. Lambik en Jerom verkleedden zich als tijftjaf, huppelden in het rond, bouwden een eigen nest en spraken zelfs een soort tijftjaf-taal.

Je moet geen geoefend ornitholoog zijn om de zang van de tijftjaf te herkennen. De vogel zelf aanwijzen, dat is een ander paar mouwen. De tijftjaf is amper te onderscheiden van de fitis. In alle vogelboeken prijken ze naast elkaar en dan nog moet je de begeleidende tekst raadplegen om de verschillen te ontdekken. 'De tijftjaf is iets kleiner, iets valser en het oogstreepje is iets minder duidelijk' luidt het, maar vooral de poten zijn ongelijk: bruin-zwart bij de tijftjaf, geelbruin bij de fitis. 'Mijn' tijftjaf waagde zich soms heel dicht bij het keukenvenster, in een dichte klimroos, maar ik moet bekennen dat zelfs dan de kleur van de poten nauwelijks te determineren was. 'Als men ze in de hand heeft,

kan men ze altijd onderscheiden aan vorm en lengte van de grote slagpennen', weet een van mijn vogelgidsen, maar wie overkomt zo iets nu?

De 18de eeuwse natuuronderzoeker Gilbert White was de eerste die de twee soorten onderscheidde (tegelijk ook met de fluitier) weliswaar op basis van hun gezang. Wellicht klinkt de naam van Gilbert White (1720-1793) onbekend in de oren, maar hij was niet de eerste de beste. Hij studeerde aan het befaamde Oriel College in Oxford en wordt nu algemeen beschouwd als de eerste ecologist van Engeland. Hij was een scherp observator die vooral aan veldwerk deed en dat was in een tijd van kamergeleerden niet evident. Zijn voorkeur ging uit naar vogels – zo legde hij zich toe op de zwaluwtrek die toen nog ter discussie stond – maar beschreef ook vleermuizen, veldmuizen en aardwormen. The Natural History and Antiquities of Selborne uit 1789 is veruit zijn beroemdste boek. Het is tot op vandaag in Groot-Brittannië nooit uit druk geweest en was lange tijd een van de meest verkochte boeken. Zijn ouderlijk huis in Selborne is nu omgevormd tot het Gilbert White Museum, een prachtig Engels landhuis met hoge schoorstenen, weggestopt in een schitterend gerestaureerde tuin.

Terug nu naar onze tijftjaf, die vroeger in sommige streken met namen bedacht werd als klein vinkenbijtertje, maatslagertje, overdekker, tierentijntje, duumke of kapelmeesterke. Elk paar heeft een klein territorium. Ze nestelen vaak in geïsoleerd staande boomgroepen. De winter brengen ze door in Zuid-Europa of Noord-Afrika en ze zijn dan ook al vrij vroeg terug, soms al in februari. Vanaf de tweede helft van april bouwen de wijfjes tussen braamtakken, brandnetels of andere dichte begroeiing net boven de grond hun kenmerkende 'ovenest' met ovale zij-ingang. Het is gemaakt van mos en plantenvezels en wordt met veertjes bekleed. Er is uitgerekend dat er 1200 tot 1500 transportvluchten nodig zijn om alle materiaal te halen en dat elk nest gemiddeld tweehonderd veertjes bevat. De vier tot zes zwart of paarsbruin op wit gevlekte eieren worden zo'n veertien dagen door het vrouwtje alleen bebroed. Ook na de geboorte houdt de vader zich maar matig met zijn kroost bezig.

De tijftjaf heeft een ruim verspreidingsgebied en is daarom niet bedreigd. Men schat hun aantal op meer dan honderd miljoen en dat aantal lijkt zelfs nog toe te nemen. Voor wie zich geroepen voelt om zich in de tijftjaf te specialiseren is er geen probleem, er bestaan immers nog drie soorten: de Canarische tijftjaf (*P. canariensis*), de bergtijftjaf (*P. sindianus*) en de Iberische tijftjaf (*P. ibericus*) en daarnaast leven nog zes ondersoorten. Veel succes alvast voor wie zich hier aan waagt!

Johan Strobbe

Pionier Luc Houtsaeger over Mandelstreke vroeger en nu

Misschien herinner je je nog dat we vorig jaar op visite waren bij de Luc Houtsaeger, een jeugdvriend van Paul Houwen. Doorspekt met plezierige anekdotes vertelden Luc en Leo Kindt honderduit over hoe ze van kindsbeen af de toen nog rijke Roeselare natuur hebben leren kennen. Al gauw kwamen ook de snelle verstedelijking van het toen nog rurale Roeselare aan bod. Met wel en vooral wee voor de natuur.

We konden het alleen maar toejuichen dat Luc, nog steeds kwieke eminence veeleer verte dan grise, instemde en zelf in de pen klom om zijn verhaal te doen over die veranderende natuur en sfeer in de wijk waar hij als kind was opgegroeid. Genoeg gezegd, we laten Luc liever zelf aan het woord.

We keren nu wel enkele tientallen jaren terug in de tijd. Toen er nog ruimte was voor bloemen en planten, beekjes met gezond water, stekelbaarsjes, salamanders, bloedzuigers, poelen posthoornslakken, kevers en larven.

De straatnamen van de contreien getuigen helaas van de teloorgegane natuur aldaar: bloemen- en bomennamen, hypocrisie.

De grootste vervuilers tooien zich met een 'groen' kleedje.

1950-1955 was onze collegetijd, de Vijfwegenstraat was nog maar half verhard, een pad. Wij gingen wekelijks voetballen op een weide aan het Sterrebos. Onze bewaker kon langs de weg een takkenbos wilgenkatjes afknippen: de lente. Meer bekend was en is nog het Motjepark, de Rumbekesteeweg aldaar en verder waar nu de St. Jozefskerk staat en dan richting de vaart.

Ja, ik zou bijna vergeten te vertellen waar ik naartoe wil: de verandering aantonen in de ongeveer vijftig-zestig jaar, die onze omgeving, onze habitat, ondergaan heeft.

Van de Rumbekesteeweg naar de noodkapel in het schooltje aldaar was er een assenweg, nu Azaleastraat... Er werd zeer veel energie aangemaakt met steenkool, de assen waren waterplassen en slijk. Wij speelden graag in de plassen. Deze weg werd veel gebruikt door zware boerekarren, getrokken door nog zwaardere boerepaarden. Op onverharde grond laat dit wel sporen na...!

Eens aan de kapel stond daar Mr. Pastoor ons op te wachten. Ja om de vrouwen links te laten plaats nemen, als ze al iets op hun hoofd droegen, en de mannen rechts. Topografisch, voor die het

willen bekijken, het gaat over het gebied rond de Rozestraat, Gladiolenstraat, Seringenstraat en Leliestraat. Voor de anderen zal ik maar zeggen het gebied rond de St. Jozefskerk.

Langs de Rumbekesteeweg waren twee boomkwekers gevestigd, Lobelle en Gobin. Zijn gebruikten daar percelen grond om fruitbomen, ligustrum, beuk, groenten, ... te kweken. Land- en tuinbouw. Meer naar de kerk toe waren er twee kleine hofsteden van Moerman en Jules Decock. Jules Decock zou nu een folklorefiguur zijn: paard en kar, het paard kende ook zonder Jules de weg naar huis, verder melk en karnemelk, een beetje graangewassen, de oogst maaïen, schoven in stuiken zetten, een graanmijt

zoals op de schilderijen, de dorsmachine, aangedreven door het vliegwielt van een zware traktor.

Het graan, precies goud, werd in grote jutezakken opgevangen en naar de zolder gedragen. De boerin was genereus met flutjesbier, tafelbier, 0,8 alc. Eens bij de onderste schoven koren waren wij, de helpers, klaar, samen met de ratier van het hof om de muizen, die hier wegsprongen, te vangen, ttz. dood te slaan of te bijten.

We wijken af. Zestig jaar terug kon men daar jagen: konijnen, eenden en o

wee, er is daar ook eens een houtsnip geschoten! De jager demonstreerde iets nieuws voor ons. Bij het uiteinde van de vleugel trok hij een klein veertje uit en stak het als trofee in zijn hoed. Hij gaf het tweede aan mijn vader. Die veertjes zouden de eigenschap hebben een zeer stevig eindpunt te hebben. Bij onze klas-sieke schilders was dit zeer gewaardeerd voor het fijn werk. Zou het veertje het geheim geweest zijn voor het genie van onze P.P. Rubens?

Tussen die akkers en aanplantingen lag ook de meers, laaggelegen weide. Violierstraat. Het waren nog altijd kanjers van winters. En er waren er die wisten hoe de afvoer van het water van de meers kon gestopt worden, zodat de meers blank stond. Eenmaal dichtgevrozen was het jolijt van je welste op het ijs. Ijshockey met een blikken doos als bal en een stick uit de kopwilt.

(Meer in een volgend nummer)

Luc Houtsaeger
foto: Piet Desmet

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet" - 19400 Monceaux sur Dordogne Corrèze - France.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur

www.aubellet.com

kristien.naessens@gmail.com
0033 555 911 017
of +32 (0) 486 021 249

Nacht van de kleiputten 14 september

Enkele jaren geleden organiseerden we verschillende edities van de dag van de aarde in de Kleiputten om te ijveren voor meer bos en natuur in Roeselare. Intussen is er alvast groen op papier gecreëerd rond de kleiputten en kijken we uit ongeduld uit naar verdere uitbreidingen van het bos. Geïnspireerd op de nacht van Ter Kerst wilden we ook eens nachtelijke fauna in en rond de Kleiputten van Rumbeke onder de aandacht brengen. Het jong geweld van de jnm was enthousiast om er een tentennacht aan te koppelen.

Met een loodzware hemel en druilerige regen begonnen we de grote tent van Lieven Verbanck op te stellen en alle materiaal in de 2 tuinhuisjes van stad Roeselare onder te brengen. Onze blauw huurtoilet blonk van de natte. Maar als bij wonder klaarde de hemel op vanaf 19u en werden we voor de rest van de nacht getrakteerd op goed en droog weer. Op donderdagavond hadden Piet en Philippe Deprez een nachten bewegingscamera geïnstalleerd in de kleiputten. Op vrijdagavond had ik er nog wat appels en noten bijgelegd. We waren nieuwsgierig om te zien welke beesten 's nachts de kleiputten onveilig maken. Op de laptop van Philippe zagen we eerst tientallen konijnen passeren maar toen zagen we opeens een schichtige vos. Het volgende beest maakte ons superenthousiast. Een steenmarter passeerde namelijk supernerveus en met gebogen rug op het scherm. In de tent werden de kleiput-safari nog eens overgedaan voor de 25 deelnemers aan de nacht van de kleiputten. Daarna verdeelden we ons in groepjes voor de verschillende activiteiten namelijk nachtvlinders spotten, vleermuiswandeling in

de kleiputten en onderzoek van life-traps. Op de vleermuiswandeling onder begeleiding van David Berten werd verschillende dwergvleermuizen gehoord en werd 1 beestje rond een lantaarn gespot. In de life-traps konden 5 bosmuizen bewonderd worden. Deze muizen vallen op door hun grote oren en bruinrode vacht. De life-traps zijn valletjes met voedsel die de diertjes vangen zonder ze pijn te doen. Je moet de valletjes wel ieder uur controleren om de muizen te behoeden van de hongerdood. Voor de nachtvlinders konden we rekenen op de installaties van Wim Declerck en Willy Deruyter. Het topmoment voor de nachtvlinders was al achter de rug maar de verschillende kleuren en vormen en de uitleg van Willy en Wim boeiden.

Barvrouw Carmen serveerde trappisten en minder zware kost aan de dorstigen. Terwijl de jnm'ers nog een nachtspeel deden, vertrokken de meeste volwassen deelnemers naar huis. Papa's Filip en Michael en Inge en haar man bleven om de jnm'ers te behoeden van bosgeesten.

's Anderdaags werden de jnm'ers en de andere deelnemers gevoederd met boterkoeken en chocomelk. Onder een stralende zon hielpen we Lieven Verbanck z'n tent op te kramen.

In de toekomst organiseren we zeker nog maal zo'n nacht van de kleiputte: mooie waarnemingen, goede ambiance en een tevreden voorzitter Piet.

Wim Marichal

Fotoverslagje van zondag 6 oktober 2013: geen observatie van najaarstrek tijdens onze birdwatch

We vatten post op de Geitenberg in Kooigem maar de mist gooit roet in het eten. Dan maar even een wandeling maken tussen de spruiten tot de mist eventueel wou optrekken, wat die niet doet.

Dan maar naar de kust van Heist. En warempel, daar is het zonnig en warm weer, maar ook geen vogeltrek wegens geen wind. Toch ook even kijken wat er te zien is ter hoogte van het Zeebos in Blankenberge.

Uiteindelijk belanden we in de Uitkerkse Polders waar we een onge-
woon tafereel aanschouwen: honderden gakkende vriezeganzen boven
onze hoofden bij een temperatuur van rond 20°C. Op de foto zien we
kolganzen vergezeld van grauwe ganzen en onderaan een bergeend.

's Avonds landen sigaren (*Sigara striata* = gewone sigaar), een soort wa-
terwantsen, op het blinkende dak van mijn auto denkend dat dit een
glad wateroppervlak is.

Close-up

Gewone Klimop (*Hedera helix*)

Klimop is een houtige, winterharde, groen-
blijvende en zelfhechtende klimplant
of bodembedekker. De plant kan
tot 30 m hoog groeien. We tref-
fen klimop aan in bossen, langs
hagen, op muren en ruïnes. Ze
groeit in volle zon maar gedijt
het best in halfschaduw. Met
niet-parasitaire hechtwor-
tels hecht ze zich aan stam-
men, muren enz... Gezonde
en krachtige bomen lijden niet
onder klimopbegroeiing. Oude
muren met poreuze voegen kunnen
op de lange duur schade ondervinden.
Moderne gebouwen, die een stevigere
voeging hebben, ondervinden geen schade van
klimop. Wordt veel aangeplant om omheiningen te bekleden en
hagen te vormen.

Enkel de aan de zon blootgestelde delen komen tot bloei: dichte,
halfbolvormige schermen met veel stralen van tweeslachtige bloe-
men. De steenvrucht is een bolvormige, aanvankelijk groene en
bij rijpheid zwarte bes die de hele winter kan blijven hangen en
giftig is. De kale, glimmende, gesteelde bladeren staan verspreid
en zijn drie - tot vijflobbig. De blaren aan de top, zonder hecht-
wortels, zijn eerder ruitvormig tot eirond.

Hedera is een naam die klimmende en zich vasthechtende plan-
ten kregen bij de Romeinen en is vermoedelijk afgeleid van
'ghed' = omklemmen. Het zou ook kunnen afgeleid zijn van het
Keltisch voor touw.

Klimop versierde de Keltische en Germaanse huizen in de win-
terperiode. Zij brachten het groen in huis om de goede geesten
welgevallig te zijn.

Klimop was ook de evergreen van de Romeinse wijnkoning Bac-
chus. Hij leerde de mensen wijn drinken. Bacchus (*Dionysos*)
staat vaak met een klimopkrans afgebeeld. Natuurlijk kwam er

hommeles van, als je teveel van zijn god-
delijke drank naar binnen kieperde.

Om katers te voorkomen, kon
je best een klimopkrans op je
hoofd zetten. "Glaasje op,
klimop op je kop", was toen
de leuze.

Toen de Kerk het hier voor
het zeggen kreeg duldde ze
die heidense gebruiken niet
lang. Tijdens de Reforma-
tie waren deze gebruiken met
klimop ten strengste verboden.
Het heeft niet mogen baten. Klim-
op siert nu zelfs nog kersttafels en staat
symbool voor de wedergeboorte. Een nieuw
jaar staat te wachten, elk jaar opnieuw.

Klimop is een zinnebeeld voor trouw (het aanhechten) en eeu-
wig leven (blijft immer groen). Op grafstenen wordt het dan ook
gebruikt als symbool voor onsterfelijkheid. Klimop is een goede
slaap- en schuilplaats voor allerlei vogels. De bessen worden in
het voorjaar o.a. door merels gegeten.

Gebruik

Orale inname van het blad wordt sterk afgeraden (de hederine
vernietigt rode bloedcellen en prikkelt slijmvliezen van mond,
maag en darmen met diarree en braken tot gevolg). De bes is ook
giftig. Gelukkig smaakt ze bitter en afstotelijk zodat er zelden van
gegeten wordt.

Recept

Uitwendig gebruik : natte omslagen met tinctuur of met afkook-
sel van het blad: verhoogt de doorbloeding van de huid, dus bij
reumatische pijnen, bij spierpijnen, bij zenuwpijnen, ook bij
lichte brandwonden en zonnebrand, huiduitslag en insectenbe-
ten.

Rita

Vogels

11/11/2013

Grote Gele Kwikstaart... Moorsele (Dg).....Luc Segers

10/11/2013

Kemphaan Ledegem Eddy Scheinpflug
Zwarte Ruiter Ledegem Emmanuel Desmet
Sperwer Tuin Peter Vanden Moortel

9/11/2013

IJsvogel T'Veld Peter Vanden Moortel
Kleine Zilverreiger Moorsele (Dg).....Luc Segers

2/11/2013

Slechtvalk Gits (Dg).....Koen Vandepitte
Witgat Gavers Rollegem-Kapelle Ignaas Robbe

30/10/2013

Kleine Zilverreiger Roeselare - Bufferbekken.....Henk Loobuyck

20/10/2013

Kleine Zilverreiger Roeselare - Bufferbekken Meerdere waarnemers

19/10/2013

Slechtvalk Roeselare.....Michael Parmentier

18/10/2013

Kruisbek Gits (Dg).....Koen Vandepitte

16/10/2013

Slechtvalk Roeselare.....Michael Parmentier

15/10/2013

Kruisbek Moorslede.....Johan Plouvier

14/10/2013

Beflijster Staden Wim Debruyne

13/10/2013

Bladkoning Staden Wim Debruyne

Viinders

30/10/2013

Oranje luizerenvlinder ... Roeselare - Speelbos.....Luc Feys

Libellen

22 & 23/10/2013

Bruinrode heidelibel Roeselare.....Jacques Vanderhaeghe

15/10/2013

Paardenbijter Sterrebois - Rumbek.....Luc Feys

Nachtvlinders

01/11/2013

Katoendaguil Hooglede Wim Declercq

27/10/2013

Krakeling Hooglede Wim Declercq

Zoogdieren

01/11/2013

Eekhoorn Sterrebois - Rumbek.....Luc Feys

Waarnemingen, foto's of leuke anekdotes kan je steeds mailen naar

vandepitte.koen@skynet.be

Of nog beter is om zoveel mogelijk waarnemingen te posten op

www.waarnemingen.be

Alvast bedankt en veel plezier tijdens het waarnemen!

Personalia

We betuigen onze innige deelneming bij het overlijden van **Monique Ver-
vaecke**, 74 jaar, echtgenote van Dirk Marichal en mama van bestuurslid
Wim, overleden op 25 oktober 2013.

We delen in het geluk van Peter (zoon van bestuurslid Piet Desmet) en Lien,
bij de geboorte van hun zoontje **Kobe**, op 23 november 2013.

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 -
ondervoorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - secretaris@natuurpuntmandelstreke.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 -
penningmeester@natuurpuntmandelstreke.be
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - redacteur@natuurpuntmandelstreke.be
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 -
materiaalman@natuurpuntmandelstreke.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 -
communicatie@natuurpuntmandelstreke.be
bestuursleden:
Brigitte Crombez - 0497 087 991 - brigittecrombez@gmail.com
Martine Lakiere - 0479 780 002 - martine.lakiere@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 0478 394 677 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 -
steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be

conservator De Kleiputen: Piet Desmet

webmaster: Filip De Keyser - webmaster@natuurpuntmandelstreke.be

lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - layout@natuurpuntmandelstreke.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be
bestuursleden:

Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcardoen.be

Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com

Mathieu Foré - 051 770 061 mathieu.foré@lin.vlaanderen.be

Peter Donck - 0497 450 811 peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:

BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Bankrekening van Natuurpunt Kern De reiger

466 4368161 68 p/a Meulebrouckstraat 7, Moorslede

Website: www.natuurpuntmandelstreke.be

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €24

(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening **BE17 2300 0442 3321** van
Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Extra tijdschriften:

Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen
door storting van €6 op **BE51 9799 6273 0762**

**Werkingsgebied Natuurpunt Mandelstreke: Roeselare, Hooglede-Gits, Moorslede,
Staden, Ledegem**

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelboek

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met
vermelding "Reservatenfonds 3567, Mandelstreke".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met
vermelding "VWG Mandelstreke - project 2423".

Werken mee aan dit nummer:

Petra Beeck, Philippe Deprez, Piet Desmet, Rita Gesquiere, Johan D'haenen, Johan
Hanssens, Peter Hantson, Martine Lakiere, Koen Maes, Wim Marichal, Johan
Strobbe, Koen Vandepitte

Foto's cover:

boven: Sneeuwuil (Johan D'haenen) - onder: Johan Plouvier en de ezel (Piet Desmet)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen
1 februari 2014

Druk: Defieuwdruk

Oplage: 1100 exemplaren

Dit blad wordt gedrukt op milieuvriendelijk papier... Respecta mat 100 gr. 100% recyclage

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - FSMA 104258 cAcB
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hoogdele, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECHE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp •
Filip CARDOEN
Filipcardoen.be

DESOTEC
ACTIVATED CARBON
Pure.

ACTIEVE KOOL

REACTIVATIE

FILTERS

SERVICE

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA
Regenbeekstraat 44 - 8800 Roeselare Belgium /
Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16 /
info@desotec.com / www.desotec.com

sercu
office & automation

**SERCU
WEBSHOP**

Bezoek ook
onze webshop

www.sercu.be

Brugsesteenweg 380
8800 Roeselare

PARTNER CALIPAGE
Alles voor kantoor en méér.

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel.: 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92

Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28

www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VI.
in

pellet
speksteen
& hout
kachels

uitvaartcentrum

Werbrouck

051 25 16 35
24u/24u en 7/7 dagen

- ▶ organisatie uitvaart van A tot Z
- ▶ persoonlijke dienstverlening
- ▶ respect voor uw wensen
- ▶ nabestaandenzorg
- ▶ uitvaartverzekeringen
- ▶ bijstand voor, tijdens en na het overlijden
- ▶ eigen rouwdrukwerk

Bruanestraat 27 | 8800 Roeselare
tel. 051 25 16 35 | fax 051 25 16 65
werbrouck@dela.be
www.uitvaartcentrum-werbrouck.be

KITE OPTICS

SWAROVSKI OPTIK

Leica

ZEISS

Bynnex

LYNX HD

8x30
10x30

www.kiteoptics.com

SIGHTS OF NATURE

Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 68 47
www.sightsofnature.be